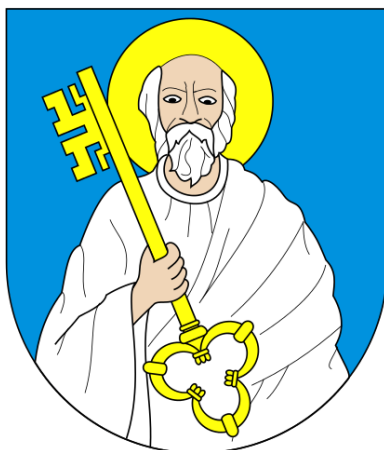

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY
NR400/XXVII/2017
RADY MIASTA CIECHANÓW
Z DNIA 26 STYCZNIA 2017 R

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MIEJSKIEJ CIECHANÓW NA LATA 2017 -2019

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE MIEJSKIEJ CIECHANÓW NA LATA 2017 – 2019**

Spis treści	
I. Wstęp	2
II. Charakterystyka demograficzna	
2.1. Demografia	2
III. Charakterystyka systemu wspierania rodziny w Gminie Miejskiej Ciechanów	5
3.1. Edukacja	5
3.2. Stypendia szkolne	7
3.3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	7
3.4. Karta Dużej rodziny	8
3.5. Pomoc społeczna	8
3.6. Placówka Wsparcia Dziennego	11
3.7. Asystent rodziny	11
3.8. System pieczy zastępczej	13
3.9. Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień	14
3.10. Świadczenia rodzinne	17
3.11. Świadczenia wychowawcze	17
3.12. Fundusz alimentacyjny	18
IV. Mocne i słabe strony istniejącego systemu wspierania rodziny	18
V. Adresaci programu	20
VI. Cele programu	20
VII. Podmioty świadczące pomoc w zakresie wspierania rodziny	24
VIII. Źródła finansowania	24
IX. Ewaluacja programu	25
X. Wdrażanie i monitoring	25
XI. Podsumowanie	25

I. Wstęp

Podstawę prawną do opracowania dokumentu stanowi ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jest to wiodący akt prawny, w którym kompleksowo określone zostały zasady i formy wsparcia skierowane do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Głównym celem Programu jest budowanie lokalnego systemu wsparcia rodziny, dającego szansę prawidłowego rozwoju dzieciom ze środowisk zagrożonych dysfunkcją społeczną. Program zawiera propozycję działań profilaktycznych i pomocowych zmniejszających skutki dysfunkcji rodziny poprzez ofertę pomocy materialnej, socjalnej oraz specjalistycznej pomocy prawnej, psychologicznej, pedagogicznej. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia bezpieczeństwo oraz gwarantuje swym członkom właściwe funkcjonowanie społeczne. W rodzinach dotkniętych wieloma problemami takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, przestępczość, często dochodzi do bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Rodziny takie postrzegane są jako dysfunkcyjne i wymagają wsparcia.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ciechanów na lata 2017 – 2019 wpisuje się w Strategię Polityki Społecznej dla Województwa Mazowieckiego na lata 2014 - 2020, która jest jednym z najważniejszych dokumentów wyznaczających główne kierunki rozwoju i wdrażania polityki społecznej w regionie.

II. Charakterystyka demograficzna

1. Demografia.

Liczba ludności w Gminie Miejskiej Ciechanów w latach 2010 – 2015 charakteryzowała się tendencją spadkową. W analizowanym okresie zmalała w ciągu pięciu lat o 1042 osoby (czyli o ponad 2%). W analogicznym okresie liczba ludności w Polsce miała tendencje malejące natomiast województwo mazowieckie odnotowało wzrost liczby ludności o ponad 1,5% .

Jednostka terytorialna	Liczba mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	38 529 866	38 538 447	38 533 299	38 495 659	38 478 602	38 437 239
Mazowieckie	5 267 072	5 285 604	5 301 760	5 316 840	5 334 511	5 349 114
Ciechanów	45 548	45 275	44 974	44 797	44 585	44 506

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując dane dotyczące struktury ludności według wieku zauważa się niepokojące zjawisko zmniejszania się liczby osób w wieku do 19 lat oraz osób w wieku 20 - 29 lat.

wiek	Liczba mieszkańców według grup wiekowych					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0-4	2 271	2 283	2 318	2 233	2 182	2 174
5 -9	1 961	1 932	1 902	2 012	2 097	2 181
10 - 14	2 230	2 114	2 025	1 969	1 897	1 865
15 - 19	2 939	2 815	2 669	2 452	2 332	2 204
20 - 24	3 544	3 442	3 265	3 121	2 991	2 806
25 - 29	3 922	3 848	3 787	3 674	3 512	3 421

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczebność grupy wiekowej od 0 do 19 lat w 2015 roku w stosunku do 2010 roku zmalała o 977 osoby (10,4%), zaś grupy wiekowej 20 – 29 lat zmniejszyła się o 1239 osób (spadek o 16,6%).

wiek	Liczba mieszkańców według grup wiekowych					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
30 – 34	3 471	3 505	3 521	3 633	3 663	3 596
35 – 39	2 861	2 901	2 966	3 064	3 183	3 312
Razem	6 332	6 406	6 487	6 697	6 846	6 908

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W rocznikach w wieku 30 – 39 lat zaobserwowano wzrost o 576 osoby, czyli około 8,4 %.

Jednostka terytorialna	urodzenia żywe na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	10,7	10,1	10,0	9,6	9,7	9,6
Mazowieckie	11,6	10,9	10,8	10,4	10,7	10,8
Ciechanów	11,2	9,8	9,9	9,6	9,3	9,3

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W Gminie Miejskiej Ciechanów liczba urodzeń ulega powolnemu spadkowi pomimo, iż w rocznikach w wieku 30 – 39 lat zaobserwowano wzrost o 576 osób, czyli około 8,4 %.

Jednostka terytorialna	przyrost naturalny na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	0,9	0,3	0,0	-0,5	0,0	-0,7
Mazowieckie	1,4	0,8	0,5	0,2	0,7	0,5
Ciechanów	1,7	0,1	0,0	-0,2	-1,0	-0,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W analizowanych latach 2010– 2014 saldo migracji w Gminie Miejskiej Ciechanów było ujemne. Oznacza to, iż więcej ludzi wyprowadziło się z miasta, niż się do niego przeprowadziło.

Jednostka terytorialna	Saldo migracji					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ciechanów	- 387	- 279	-337	-207	-209	-104

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Starzenie się ludności miasta przy zachowaniu obecnych niekorzystnych trendów demograficznych związanych z ujemnym przyrostem naturalnym, ujemnym saldem migracji, spadkiem dzietności będzie miało duży wpływ na kształtowanie polityki społecznej Gminy Miejskiej Ciechanów w kolejnych latach.

III. Charakterystyka systemu wspierania rodziny w Gminie Miejskiej Ciechanów

Zasoby Gminy Miejskiej Ciechanów w obszarze wsparcia dziecka i rodziny to zarówno jednostki publiczne, samorządowe, jak również niepubliczne (organizacje pozarządowe). Infrastruktura społeczna w zakresie wsparcia dziecka i rodziny to przede wszystkim

- placówki oświatowe – zapewniające dobre warunki pracy i nauki jak również zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do potrzeb i możliwości uczniów,
- Ciechanowski Ośrodek Edukacji Kulturalnej STUDIO - popularyzuje różne formy aktywności kulturowej, wspiera lokalne inicjatywy na rzecz rodzin, prowadzi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna umożliwia rodzinom z dziećmi dostęp do specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie – realizuje zadania z zakresu polityki społecznej w obszarze pomocy społecznej, wsparcia dziecka i rodziny, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego,
- Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień - zapewnia osobom uzależnionym, ich rodzinom oraz ofiarom przemocy domowej dostęp do specjalistów, którzy udzielają wsparcia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - zapewnia dzieciom opiekę w pieczy zastępczej, jak również udziela wsparcia osobom usamodzielnianym,
- organizacje pozarządowe - wspierają działania w zakresie wsparcia rodziny, zagospodarowują czas wolny oraz promują aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej,
- Sąd Rejonowy w Ciechanowie – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonuje zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, profilaktycznym, diagnostycznym i kontrolnym związane z wykonywaniem orzeczeń sądu,
- Komendę Powiatową Policji – prowadzi działania prewencyjne w rodzinach oraz reaguje na dysfunkcyjne zachowania dzieci i młodzieży.

3.1. Edukacja

Gmina Miejska Ciechanów posiada dobrze rozwiniętą sieć szkół i przedszkoli publicznych i niepublicznych. Umożliwia to efektywne kształcenie, dobre warunki pracy i nauki a także możliwość zabezpieczenia czasu wolnego dzieciom i młodzieży szkolnej poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do potrzeb i możliwości uczniów.

	Szkoły podstawowe w Gminie Miejskiej Ciechanów					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
liczba szkół podstawowych	6	6	6	6	6	7
uczniowie	2 717	2 734	2 662	2 659	2 807	3011
Liczba szkół podstawowych specjalnych	1	1	1	1	1	1
uczniowie	47	45	43	45	28	31

źródło: dane GUS

	Gimnazja w Gminie Miejskiej Ciechanów					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
liczba gimnazjów	6	6	6	6	6	6
uczniowie	1 693	1 575	1 496	1 421	1 417	1 415
specjalne gimnazja	1	1	1	1	1	1
uczniowie	35	37	47	45	45	41

źródło: dane GUS

Opierając się na danych, zauważalny jest spadek liczby uczniów w szkołach gimnazjach spowodowany niżem demograficznym. Po ukończeniu gimnazjum młodzież może kontynuować naukę w wybranych szkołach ponadgimnazjalnych. W mieście rozwinęło się również szkolnictwo wyższe: Wyższa Szkoła Biznesu i Zarządzania w Ciechanowie, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Ciechanowie, Akademia Humanistyczna im. Gieysztora w Ciechanowie.

Placówki oświatowe poza nauczaniem dydaktycznym zapewniają wsparcie psychologiczne i pedagogiczne oraz działania wyrównujące szanse edukacyjne dzieci i młodzieży. Wsparcie pedagogiczne dla dzieci i rodziców, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Organizują czas wolny dzieciom i młodzieży.

Wsparcie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych w 2016 roku	Liczba dzieci
- dzieci z problemami w nauce korzystających z zajęć wyrównawczych	551
- dzieci korzystające ze wsparcia pedagoga szkolnego	275
- dzieci korzystające ze wsparcia psychologa szkolnego	70

źródło: dane z placówek oświatowych

Szkolne oferty pozalekcyjne umożliwiają rozwój umiejętności uczniów poprzez uczestnictwo między innymi w zajęciach plastycznych, muzycznych, sportowych, historycznych, językowych, matematyczno-przyrodniczych, teatralnych.

Pracownicy placówek oświatowych zachęcają do współpracy rodziców przy rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

3.2. Stypendia szkolne

Stypendia socjalne dla uczniów to świadczenia przeznaczone dla dzieci z rodzin ubogich. Podstawową przesłanką otrzymania przez ucznia stypendium szkolnego jest trudna sytuacja materialna, w jakiej ten uczeń się znajduje, wynikająca z niskich dochodów na osobę w rodzinie.

	Stypendia socjalne dla uczniów i zasilki szkolne					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba rodzin	898	902	902	972	1 071	883
Kwota świadczeń w złotych	322 436	396 953	381 507	451 211	487 339	423 408

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miejskiej Ciechanów

3.3. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Celem działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Poradnia umożliwia dostęp do specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego. Badania wykonywane na wniosek

rodzica, służą głównie określeniu przyczyn trudności w nauce lub trudności wychowawczych, gotowości szkolnej i uzdolnień dziecka. Najczęściej diagnozy są wykonywane pod kątem wydania opinii lub orzeczenia. Poza działalnością diagnostyczną Poradnia prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży.

3.4. Karta Dużej rodziny

W Gminie Miejskiej Ciechanów od lipca 2014 roku istnieje możliwość otrzymania Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny jest systemem zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin posiadających co najmniej troje dzieci. Zniżki te obowiązują w instytucjach publicznych oraz w firmach prywatnych. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość tańszego korzystania z oferty kulturalnej, ośrodków rekreacyjnych. Posiadacz karty zapłaci w Ciechanowie o połowę mniej za wstęp na krytą pływalnię, basen, lodowisko, wypożyczenie łyżew. Otrzyma też 50% zniżki na odpłatne imprezy i zajęcia, organizowane przez COEK STUDIO, przejazdy autobusem ZKM, pobyt dziecka w żłobku, czy świadczenia publicznych przedszkoli. Posiadanie karty uprawnia również do korzystania z preferencyjnej stawki za gospodarowanie odpadami.

W mieście Ciechanów z Karty Dużej Rodziny, w ciągu trzech ostatnich lat skorzystały 383, rodziny.

3.5. Pomoc społeczna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie oferuje pomoc materialną, rzeczową, pracę socjalną. Koordynuje działania Zespołu Interdyscyplinarnego, przedstawicieli instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Podejmuje czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przyznaje i wypłaca świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze oraz fundusz alimentacyjny.

Pomoc społeczna udzielana jest mieszkańcom miasta, którzy nie radzą sobie z zaspokajaniem podstawowych potrzeb bytowych i rozwiązywaniem codziennych problemów we własnym zakresie wymagając tym samym zewnętrznego wsparcia.

Ustawa o pomocy społecznej określa rodzaje zasiłków, kryterium dochodowe, wysokości świadczeń i zasady ich waloryzowania. System świadczeń pieniężnych oparty jest na trzech podstawowych rodzajach zasiłków: zasiłku stałym, okresowym i celowym. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634,00 złotych,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 514,00 złotych.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznaje się na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, który przeprowadza pracownik socjalny w miejscu zamieszkania rodziny. Przyznanie pomocy następuje w drodze decyzji administracyjnych.

Poza podstawowymi świadczeniami pieniężnymi z pomocy społecznej (zasiłek okresowy i zasiłek celowy) dużą popularnością wśród klientów pomocy społecznej cieszą się świadczenia przyznawane w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Świadczenia otrzymują rodziny, w których dochód nie przekracza 150% ustawowego kryterium dochodowego. Z tej formy pomocy korzystają zarówno dzieci jak i osoby dorosłe, które z powodu choroby, niepełnosprawności czy braku pracy potrzebują tego rodzaju wsparcia. W ramach programu dzieci i dorośli mogą korzystać z posiłków lub otrzymywać świadczenie pieniężne na zakup posiłków. Dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjów korzystały z posiłków w stołówkach szkolnych. Młodzież ze szkół ponadgimnazjalnych i osoby dorosłe otrzymywały świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub posiłki w stołówce PCK.

	Rodziny korzystające z pomocy w formie świadczeń z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba rodzin korzystających z programu „Pomoc państw w zakresie dożywiania”	612	654	693	672	628	609
w tym liczba osób w tych rodzinach	1883	1872	1819	1970	1781	1833
Liczba dzieci korzystających z dożywiania	713	696	649	731	653	672
w tym w placówkach oświatowych ciepłe posiłki	338	320	332	372	347	345
w formie świadczeń pieniężnych	623	650	609	677	604	597

Źródło: dane MOPS Ciechanów

Z ogólnej liczby rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej zazwyczaj ponad 40% stanowią rodziny mające na utrzymaniu małoletnie dzieci. Część z tych rodzin poza problemami finansowymi cechuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Jest to istotny problem społeczny skoncentrowany przede wszystkim wokół rodzin niepełnych i wielodzietnych. Kierowane do tych rodzin wsparcie finansowe nie rozwiązuje problemu, bowiem najczęściej rodzice posiadają niskie umiejętności wychowawcze. W konsekwencji niewłaściwych zachowań rodziców powstają problemy wychowawcze. Do najczęściej pojawiających się sytuacji można zaliczyć agresywne zachowania, łamanie obyczajów i norm społecznych. Wsparcie tych rodzin w środowisku lokalnym poprzez specjalistyczną pomoc psychologiczno-terapeutyczną jest zadaniem gminy

wynikającym zarówno z ustawy o pomocy społecznej i od 2012 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

	Rodziny korzystające z pomocy społecznej					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	1286	1396	1299	1454	1397	1607
liczba rodzin wychowujących dzieci	537	576	626	558	543	566
Liczba rodzin w których zdiagnozowano bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	142	111	141	145	107	116

źródło: sprawozdania MOPS

Do rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi kierowana jest pomoc w formie pracy socjalnej. Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobie w rozwiązywaniu problemów powodujących określone dysfunkcje w jej życiu prowadzące do wykluczenia społecznego. Celem pracy socjalnej jest wsparcie osoby i rodziny przy wykorzystaniu jej potencjału i doprowadzenie do stanu, w którym osoby te na miarę własnych możliwości będą mogły funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr. Praca socjalna w obszarze wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi koncentruje się przede wszystkim wokół właściwego sprawowania opieki rodzicielskiej nad dzieckiem (edukacja rodziców, współpraca ze szkołą, kuratorem w celu poprawy funkcjonowania rodziny, w skrajnych przypadkach wnioskowanie do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną z uwagi na podejrzenie niewłaściwego sprawowania przez rodziców władzy rodzicielskiej i opieki nad dziećmi). Kierowanie wniosków do Sądu Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację dziecka odbywa się wówczas gdy rodzina odmawia współpracy z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny pomimo widocznych dysfunkcji w obszarze opiekuńczo-wychowawczym.

	Pisma do sądu o wgląd w sytuację dziecka				
	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba rodzin	6	8	9	7	8

źródło: dane MOPS

3.6. Placówka Wsparcia Dziennego

Pozyskane środki finansowe ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, umożliwiły uruchomienie Placówki Wsparcia Dziennego. W 2016 roku Gmina Miejska Ciechanów, realizując Projekt pod nazwą „Dzieci nasza wspólna sprawa” utworzyła, w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Świetlicę Środowiskową dla dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Świetlica Środowiskowa funkcjonuje w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie od 1 października 2016 roku. Placówka wspiera rodziny w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, organizuje czas wolny, pomaga dzieciom w nauce, współpracuje z instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, pomaga dziecku w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych. Dzieci oraz ich rodziny z terenu Ciechanowa są objęte wsparciem m.in. psychologa, pedagoga, terapeuty, doradcy zawodowego. Na podstawie zdiagnozowanych potrzeb zorganizowano zajęcia pozwalające na rozwijanie umiejętności informatycznych, matematycznych, przedsiębiorczości, społecznych, obywatelskich i uczenia się.

Celem prowadzonych zajęć jest wyrównywanie deficytów rozwojowych oraz kształtowanie postaw rozwoju osobistego poprzez ukierunkowanie na rozbudzanie w dzieciach ciekawości świata i motywacji do działania. Rozwój poszczególnych kompetencji będzie miał kluczowe znaczenie, ponieważ przyczyni się do prawidłowego wypełniania poszczególnych ról społecznych w dorosłym życiu.

W tym samym okresie prowadzona jest praca socjalna z rodzicami, której celem jest stworzenie warunków dorastania dzieci w prawidłowo funkcjonującej rodzinie biologicznej. Rodzice uczestników to z reguły osoby z niskim wykształceniem, wycofane z życia społecznego, borykające się z problemami życiowymi. Wzrastanie w takiej rodzinie nie daje możliwości wszechstronnego rozwoju dzieci i uzyskania odpowiedniego wsparcia. Dlatego celem oddziaływań poszczególnych specjalistów jest rozwijanie funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez: prowadzone poradnictwo w zakresie właściwego zabezpieczenia dzieciom potrzeb zarówno biologicznych jak i rozwojowych, kształtowanie poprawnych relacji pomiędzy dziećmi i rodzicami opartych na określonych normach i wartościach, podejmowanie działań ukierunkowanych na tworzeniu pozytywnych więzi emocjonalnych.

3.7. Asystent rodziny

W Gminie Miejskiej Ciechanów realizacja ustawy, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powierzona została Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ciechanowie. Ustawa określa poszczególne zadania ciążyące na samorządach w obszarze

profilaktyki, wsparcia rodziny, instytucji pieczy zastępczej, usamodzielnienia wychowanków, jak również adopcji.

Wsparcie rodziny, zgodnie z ustawą, realizowane jest w Gminie Miejskiej Ciechanów poprzez udzielanie pomocy rodzinom niewydolnym wychowawczo, z problemem przemocy domowej, ubogich i zagrożonych ubóstwem. Zadanie to realizowane jest poprzez zapewnienie pomocy ze strony asystentów rodziny, pracowników socjalnych, prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie Świetlicy Środowiskowej.

Pracownik socjalny pracujący z rodziną widząc konieczność wprowadzenia asystenta w rodzinie sporządza wywiad środowiskowy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. W wywiadzie przedstawia obszary dysfunkcji występującej w rodzinie i wnioskuje o przyznanie asystenta. Po zatwierdzeniu wniosku przez dyrektora asystent rozpoczyna pracę z rodziną.

Zadaniem asystenta rodziny jest wsparcie rodziny wychowującej dzieci, w której występują problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz pomoc rodzicom ubiegającym się o odzyskanie władzy rodzicielskiej. Jego głównym celem jest podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Efektem właściwie prowadzonej pracy asystenta z rodziną powinno być pozostanie dziecka w rodzinie lub jego powrót do rodziców, jeżeli przebywa w pieczy. Praca z rodziną prowadzona jest za jej zgodą lub na podstawie postanowienia sądu rodzinnego przydzielającego rodzinie asystenta rodziny.

Asystent rodziny ustala plan pomocy z rodziną i wspiera ją przy podejmowaniu działań zmierzających do podniesienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Ścisłe współpracuje z pracownikiem socjalnym oraz z innymi podmiotami funkcjonującymi w systemie pieczy w szczególności: z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, rodziną biologiczną dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny			
	2012	2013	2014	2015
Asystent rodziny	16	19	28	33
Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną	5 miesięcy	7 miesięcy	9 miesięcy	9 miesięcy

źródło: dane MOPS

Na przestrzeni lat widać tendencję wzrostową w zakresie liczby rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny. W badanym czasie wzrósł również czas pracy asystenta rodziny w środowisku z 5 do 9 miesięcy.

3.8. System pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizację pieczy zastępczej. Obowiązek ten jest realizowany w szczególności poprzez współpracę jednostek samorządu terytorialnego i organów administracji rządowej ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, a także Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami oraz organizacjami społecznymi.

Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej są bardzo różne i zazwyczaj sytuacje rodzinne bardzo skomplikowane. Do najczęściej występujących powodów należą niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców często połączona z problemem nadużywania alkoholu, śmierć rodziców, pobyt w zakładzie karnym.

W wyniku braku współpracy rodziny niewydolnej wychowawczo z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, w przypadku poważnych zaniedbań w stosunku do nieletnich rozpatrywana jest możliwość umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Decyzję o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej podejmuje sąd, zaś odpłatność za pobyt dzieci w różnych formach pieczy zastępczej ustala powiat. Gmina nie ma wpływu na podejmowane decyzje.

	Liczba rodzin i dzieci wobec których sąd wydał postanowienie o umieszczeniu w pieczy zastępczej w Gminie Miejskiej Ciechanów				
	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba rodzin	10	5	11	7	5
Liczba dzieci	13	8	16	12	5

źródło: sprawozdanie MOPS

Do zadań samorządu powiatowego należy zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez pobyt dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych i niezawodowych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie zapewnia dzieciom opiekę w pieczy zastępczej, jak również udziela wsparcia osobom usamodzielnianym. Wysokość kosztów ponoszonych za pobyt dzieci przez gminę jest uzależniona od czasookresu, w którym dziecko przebywa w pieczy zastępczej. W pierwszym roku gmina obciążona jest 10%,

w drugim 30%, a w trzecim i kolejnych latach 50% kosztów związanych z długookresowym pobytem dziecka w pieczy.

	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej			
	2012	2013	2014	2015
Rodziny zastępcze	12	16	27	34
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	1	1	4	5
Wydatki	34.867,94	87.955,17	158.921,96	209.632,70

źródło: sprawozdania MOPS

Pieczka zastępcza to czasowa forma opieki w której ani placówka opiekuńczo-wychowawcza ani rodzice zastępczy nie przejmują pełnej władzy nad przyjętymi do siebie dziećmi. Dzieci przebywają do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej. Kolejnym etapem powinna być adopcja przez rodzinę zastępczą niezawodową lub inną rodzinę. Mogą również powrócić do rodziny naturalnej, jeżeli zapewnia ona dziecku bezpieczeństwo i właściwe warunki rozwoju.

3.9. Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień zapewnia osobom uzależnionym, ich rodzinom oraz ofiarom przemocy domowej dostęp do specjalistów, którzy udzielają wsparcia. Wykonuje zadania wynikające z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Rodziny borykające się z problemami mogą otrzymać wsparcie w formie pomocy terapeutycznej, pomocy prawnej, psychologicznej i pedagogicznej.

Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień wspiera alternatywne formy spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem mają możliwość korzystania z zajęć opiekuńczo-wychowawczych, dożywiania, kolonii letnich z programem profilaktycznym. Grupy zawodowe działające w sferze rozwiązywania problemów społecznych korzystają ze specjalistycznych szkoleń podnoszących ich umiejętności zawodowe.

	Dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem korzystające z zajęć opiekuńczo-wychowawczych					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba rodzin	90	52	75	81	38	49
Liczba dzieci	200	130	160	180	105	110
	Dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem korzystające ze zorganizowanego wypoczynku letniego (półkolonie)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba rodzin	76	83	70	78	48	86
Liczba dzieci	165	190	160	170	116	205

Źródło: dane Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Zadania realizowane przez instytucję w zakresie wzmocnienia zachowań umożliwiających prawidłowy przebieg procesu wychowania w 2016 roku	Liczba dzieci
Programy profilaktyczne i edukacyjne wspierające wychowanie dzieci i młodzieży	8723
Realizowane zadania:	
Praca psychologiczna dla dzieci i młodzieży (praca w kontrakcie indywidualnym)	204
Pomoc psychologiczna dla rodziców	214
Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze realizowane przy parafiach: Św. Tekli, Św. Piotra oraz BPiRPU	105
Inicjatywy profilaktyczne - wyjazdy	197
Planowane zadania do realizacji przez instytucję w zakresie wzmocnienia zachowań umożliwiających prawidłowy przebieg procesu wychowania w 2017 roku	Planowana liczba dzieci
Programy profilaktyczne i edukacyjne wspierające wychowanie dzieci i młodzieży	800
Planowane zadania:	

Pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży	200
Pomoc psychologiczna dla rodziców	200
Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze realizowane przy parafiach	80
Pozalekcyjne zajęcia sportowe z elementami profilaktyki	80

źródło: dane Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Szkolenia prowadzone dla pracowników instytucji wspierających dziecko i rodzinę w 2016 roku	Liczba osób
Rodzaj szkolenia:	
„ABC konstruowania programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży”	14
„Co to jest FAZ i czy można go leczyć”	28
„Dopalacze – nowe oblicze uzależnienia”	40
„Nauczyciel jako funkcjonariusz publiczny – uwarunkowania prawne, przywileje i obowiązki”	27
Wywiadówki profilaktyczne	40
Planowane szkolenia dla pracowników instytucji wspierających dziecko i rodzinę w 2017 roku	Planowana liczba osób
Rodzaj szkolenia:	
„Praca z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych – strategie diagnostyczne, profilaktyczne i interwencyjne	20
„Zachowania ryzykowne - zapobieganie	20
„Zaburzenia zachowania – geneza zaburzeń i ich przebieg, strategie postępowania”	20
„Agresja w szkołach – przeciwdziałanie”	20
„Nadmierne korzystanie z komputera i internetu – problem nie tylko dzieci i młodzieży”	20

źródło: dane Biura Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

3.10. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych, który reguluje ustawa o świadczeniach rodzinnych, jest wsparciem dla rodzin gorzej sytuowanych. Rodziny wychowujące dzieci otrzymują pomoc w formie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami. W przypadku wychowywania w rodzinie dziecka z niepełnosprawnością wypłacane są dodatkowe świadczenia opiekuńcze. Otrzymanie świadczeń rodzinnych wymaga spełnienia określonego kryterium dochodowego.

O świadczenia rodzinne mogą ubiegać się osoby u których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674 zł, a w przypadku rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne 764 zł. Świadczeniami rodzinnymi są zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (z tytułu: urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, rozpoczęcia roku szkolnego, świadczenie rodzicielskie), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy).

	Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba rodzin	1 857	1 647	1 436	1 311	1 230	1 156
Kwota świadczeń w złotych	4 682 577	4 193 207	3 698 078	3 675 114	3 376 252	3 196 633

źródło: sprawozdania Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miejskiej Ciechanów

3.11. Świadczenia wychowawcze

Świadczenie wychowawcze realizowane od 2016 roku w ramach Programu Rodzina 500plus, przewiduje wypłaty świadczeń wychowawczych w wysokości 500 zł miesięcznie na drugie i kolejne dziecko, bez dodatkowych warunków. Rodziny o niskich dochodach otrzymają wsparcie także dla pierwszego lub jedyne dziecko przy spełnieniu ustawowego kryterium 800,00 zł lub 1200 zł w przypadku wychowywania w rodzinie dziecka niepełnosprawne. Przy czym pierwsze dziecko oznacza jedyne lub najstarsze dziecko w rodzinie w wieku do ukończenia 18. roku życia.

W Gminie Miejskiej Ciechanów w 2016 roku z tej formy pomocy korzystało 2788 rodzin, które pobierały świadczenie wychowawcze dla 4249 dzieci.

3.12. Fundusz alimentacyjny

Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów daje możliwość wypłaty świadczeń osobom uprawnionym na poczet należnego świadczenia alimentacyjnego, ustalonego na podstawie tytułu wykonawczego, jeśli egzekucja jest bezskuteczna. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego mają rodziny których dochód na osobę nie przekracza kwoty 725 złotych. Świadczenia zaś są wypłacane w kwocie zasądzonych alimentów nie wyższej jednak niż 500 złotych.

	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba rodzin	364	383	374	363	349	324
Kwota świadczeń w złotych	2 185 263	2 461 436	2 595 000	2 624 609	2 738 567	2 761 305

źródło: sprawozdania Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Gminy Miejskiej Ciechanów

W analizowanym okresie nie odnotowano znaczącej liczby wzrostu czy spadku zarówno liczby uprawnionych do pobierania świadczeń jak również wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

IV. Mocne i słabe strony istniejącego systemu wspierania rodziny

Analizę SWOT przeprowadzono w oparciu o dostępne dane na temat mocnych i słabych stron istniejącego w Gminie Miejskiej Ciechanów systemu pomocy dla dzieci i rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Według 5-stopniowej skali oceniono poziom świadczonych usług na rzecz dziecka i rodziny, zasoby Gminy Miejskiej Ciechanów w zakresie infrastruktury i rozwoju poziomu wsparcia ukierunkowanego na poprawę jakości życia rodzin.

Mocne strony	Słabe strony
1. Dobra współpraca pomiędzy instytucjami. 2. Możliwość skorzystania z pomocy psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego, policjanta. 3. Gotowość do współpracy instytucji i organizacji pozarządowych.	1. Niski poziom świadomości społecznej na temat problemów prawidłowej opieki nad dzieckiem i funkcjonowania rodziny. 2. Niedostateczna liczba specjalistycznej kadry (przede wszystkim psychologów i

<p>4. Profesjonalizm kadry. 5. Sprawne procedury i otwartość na nowe rozwiązania. 6. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych. 7. Dobra współpraca instytucjonalna pracowników odpowiedzialnych za pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 8. Zatrudnienie asystentów rodzin pozwalające na budowanie efektywnych metod współpracy z rodziną w jej środowisku.</p>	<p>psychiatrów). 3. Brak szybkiego dostępu do poradnictwa Specjalistycznego. 4. Mała aktywność rodzin do podnoszenia swoich kompetencji rodzicielskich. 5. Brak pozytywnych wzorców osobowych i zaniedbywanie obowiązków opieki i wychowania przez rodziców. 6. Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie.</p>
<p>Szanse</p>	<p>Zagrożenia</p>
<p>1. Rosnąca świadomość społeczna znaczenia wartości rodziny. 2. Rozwój form wsparcia dziecka i rodziny. 3. Gotowość do współpracy służb i organizacji pozarządowych w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych.</p>	<p>1. Niewystarczające środki finansowe na zatrudnienie specjalistycznej kadry wspierającej dziecko i rodzinę. 2. Zagrożające właściwemu funkcjonowaniu rodziny formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. 3. Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia ubóstwa”.</p>

Rozwój systemowego podejścia do problemów społecznych w obszarze wsparcia dziecka i rodziny ma na celu przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, poprzez podnoszenie jakości życia rodzin. Opracowany system opieki nad dzieckiem i rodziną uwzględnia cztery obszary: problemy socjalne, integrację społeczną, edukację, integrację społeczną.

Problemy socjalne pokonywane są poprzez rozwijanie systemu wsparcia, rozpoznawanie warunków życia rodzin i udzielanie pomocy finansowej z funduszy pomocy społecznej. System wsparcia rodzin uwzględnia również przyznawanie i wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, funduszu alimentacyjnego, stypendiów szkolnych. Dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych funkcjonuje poradnictwo specjalistyczne i praca socjalna zmierzająca do ochrony dzieci przed zaniechaniem deprawacją, przemocą. W tym celu tworzy się ofertę pomocową dla rodziców dostosowaną do ich potrzeb i oczekiwań zwiększającą wiedzę na temat wychowania i potrzeb rozwojowych dziecka, zapewnia dostęp do oświatowej i kulturalnej infrastruktury,

tworzy mechanizmy kompensujące braki edukacyjne, realizuje projekty promujące zdrowy styl życia poprzez wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych zawierających elementy integracji rodzin jak również integrację społeczną.

V. Adresaci programu

Adresatami programu są przede wszystkim rodziny zamieszkujące Gminę Miejską Ciechanów, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem oraz innymi zjawiskami dysfunkcyjnymi. Szczególną troską należy otoczyć dzieci i młodzież, aby zminimalizować negatywne skutki ich życia w dysfunkcyjnych środowiskach, by w przyszłości mogły samodzielnie i prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie.

VI. Cel główny:

ZAPOBIEGANIE marginalizacji życia rodzinnego
WZMACNIANIE potencjału rozwojowego rodziny
BUDOWANIE kompleksowego systemu wsparcia dziecka i rodziny

Cel szczegółowy 1	Bezpieczeństwo socjalne rodzin
Zadania	1. Przyznawanie pomocy finansowej i rzeczowej w funduszy pomocy społecznej 2. Wsparcie finansowe z systemu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych 3. Przyznawanie i wypłata stypendiów socjalnych, dodatków mieszkaniowych, możliwość korzystania z ulg w obszarze karty dużej rodziny 4. Prowadzenie pracy socjalnej, poradnictwa socjalnego i projektów socjalnych
Efekty	1. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia
Podmioty odpowiedzialne	Samorządowe jednostki organizacyjne (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Usług Wspólnych, Wydział Mieszkaniowy, Wydział Kontaktów Społecznych).
Źródła finansowania	Budżet gminy, budżet państwa, budżet organizacji pozarządowych.
Cel szczegółowy 2	Rozpoznanie problemów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Zadania	1. Diagnozowanie rodzin na podstawie wywiadu środowiskowego. 2. Ustalanie planu pomocy. 3. Monitorowanie rodzin przez pracowników socjalnych oraz pracowników innych służb do zadań których należy wspieranie rodziny.
Efekty	1. Liczba zdiagnozowanych środowisk. 2. Liczba działań realizowanych przez instytucje oraz organizacje pozarządowe. 3. Liczba zaangażowanych podmiotów.
Podmioty odpowiedzialne	Samorządowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, inne podmioty zajmujące się wsparciem dziecka i rodziny.
Źródła finansowania	Budżet gminy, budżet państwa, budżet organizacji pozarządowych.
Cel szczegółowy 3	Wzmacnianie zachowań umożliwiających prawidłowy przebieg procesu wychowania
Zadania	1. Programy profilaktyczne i edukacyjne wspierające wychowanie dzieci i młodzieży 2. Wspieranie form aktywności zmierzających do kształtowania postaw prospołecznych dzieci i młodzieży 3. Rozwój lokalnej infrastruktury w obszarze poradnictwa i pomocy dla rodzin niewydolnych wychowawczo, zagrożonych uzależnieniami i przemocą. 4. Pedagogizacja rodziców ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ich dzieci oraz umiejętności wychowawczych rodziców. 5. Umożliwienie rodzinom z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi korzystania z pomocy asystenta rodziny. 6. Umożliwienie dzieciom i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym korzystania z dziennych placówek opiekuńczo – wychowawczych.
Efekty	1. Liczba osób korzystających z zaproponowanych form wsparcia 2. Liczba działań realizowanych przez instytucje i organizacje pozarządowe. 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny 4. Liczba dzieci korzystających z dziennych placówek opiekuńczo-wychowawczych.
Podmioty odpowiedzialne	Samorządowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, inne podmioty zajmujące się wsparciem dziecka i rodziny.
Źródła finansowania	Budżet gminy, budżet państwa, środki z EFS, budżet organizacji pozarządowych.
Cel szczegółowy 4	Wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin,

	których dzieci trafiły do pieczy zastępczej
Zadania	1. Wzmocnienia poczucia odpowiedzialności rodziców za trudną sytuację życiową, dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
	2. Umożliwienie rodzinom korzystanie z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest wsparcie rodziny w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
	3. Uświadomienie rodzicom konieczności podjęcia terapii lub specjalistycznego leczenia.
	4. Podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych poprzez udział w warsztatach, spotkaniach edukacyjnych, konsultacjach indywidualnych z psychologiem.
	5. Pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia.
	6. Monitoring rodziny po ewentualnym powrocie dzieci do domu rodzinnego.
Efekty	1. Liczba podmiotów zaangażowanych w działania na rzecz pracy z rodziną.
	2. Liczba rodzin biorących udział w działaniach profilaktycznych
	3. Liczba realizowanych działań na rzecz pracy z rodziną.
	4. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny, pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, prawnika.
Podmioty odpowiedzialne	Samorządowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, inne podmioty zajmujące się wsparciem dziecka i rodziny.
Źródła finansowania	Budżet gminy, budżet państwa.
Cel szczegółowy 5	Budowanie systemu środowiskowego wsparcia w dziennych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci z rodzin ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym
Zadania	1. Rozszerzanie oferty zajęć w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych.
	2. Realizacja programów profilaktycznych.
	3. Realizacja zajęć rozwijających zainteresowania dzieci.
	4. Włączenie wolontariuszy do pomocy dzieciom w nauce
Efekty	1. Liczba świetlic opiekuńczo-wychowawczych.
	2. Liczba rodzin uczestniczących w programach profilaktycznych.
	3. Liczba dzieci biorących udział w zajęciach edukacyjnych.
	4. Liczba wolontariuszy pracujących z dziećmi.
Podmioty odpowiedzialne	Samorządowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe.
Źródła finansowania	Budżet gminy, budżetu państwa, fundusze EFS.

Cel szczegółowy 6	Kształtowanie właściwych postaw społecznych na rzecz rozwoju osobistego i społeczności lokalnej
Zadania	1. Tworzenie i rozwijanie warunków służących aktywnemu uczestnictwu mieszkańców w kulturze i sporcie.
	2. Kontynuowanie ofert skierowanych do dzieci i młodzieży rozwijających umiejętności i zainteresowania.
	3. Inspirowanie i organizowanie imprez otwartych adresowanych do szerokiego grona odbiorców imprez integrujących rodzinę, widowni wielopokoleniowej.
	4. Zwiększenie dostępności i stworzenie warunków organizacyjnych i finansowych do optymalnego wykorzystania obiektów kulturowych i sportowych w czasie wolnym od nauki i pracy.
	5. Promocja i wspieranie form spędzania czasu wolnego sprzyjającego rozwojowi zainteresowań i integracji rodziny.
	6. Wspieranie i realizacja projektów służących zdrowemu stylowi życia.
Efekty	1. Liczba osób uczestniczących w organizowanych imprezach.
	2. Liczba organizowanych imprez służących integracji społeczeństwa
	3. Liczba wolontariuszy biorących udział w organizowaniu i prowadzeniu imprez.
Podmioty odpowiedzialne	Samorządowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, inne podmioty zajmujące się wsparciem dziecka i rodziny.
Źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze EFS.
Cel szczegółowy 7	Wspieranie potrzeb edukacyjnych dla dzieci i młodzieży
Zadania	1. Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych .
	2. Wzbogacenie standardowej oferty edukacyjnej i wspieranie dzieci i młodzieży uzdolnionej.
	3. Modernizowanie i doskonalenie procesów dydaktycznych sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi indywidualnemu, również umiejętności społecznych oraz twórczego działania.
	4. Wczesna diagnoza uczniów z problemami w nauce i wyrównywanie ich szans poprzez rozwój zespołów kompensacyjno-korekcyjnych i wyrównawczych.
	5. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez wsparcie finansowe dla młodzieży.
	6. Wzbogacenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej.
Efekty	1. Liczba zajęć pozalekcyjnych.
	2. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach dla dzieci

	uzdolnionych.
	3. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych.
Podmioty odpowiedzialne	Placówki oświatowe.
Źródła finansowania	Budżet gminy, budżetu państwa, fundusze EFS.
Cel szczegółowy 8	Doskonalenie lokalnego systemu wsparcia rodziny poprzez podnoszenie kompetencji kadr działających na rzecz dziecka i rodziny
Zadania	1. Udział w szkoleniach, kursach oraz warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe pracowników zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. 2. Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc i wsparcie rodzinom i dzieciom.
Podmioty odpowiedzialne	Samorządowe jednostki organizacyjne (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, placówki oświatowe).
Źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze EFS.

VII. Podmioty świadczące pomoc w zakresie wspierania rodziny

Na terenie Gminy Miejskiej Kościan funkcjonuje wiele podmiotów wspierających rodziny. Należą do nich między innymi:

- 1) Urząd Miasta Ciechanów,
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie,
- 3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie,
- 4) Biuro Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień
- 5) Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie,
- 6) Sąd Rejonowy w Ciechanowie,
- 7) placówki oświatowe,
- 8) Placówka Wsparcia Dziennego pod nazwą „Świetlica Środowiskowa”,
- 9) organizacje pozarządowe,
- 10) parafie oraz związki wyznaniowe.

VIII. Źródła finansowania programu

Środki na realizację Programu mogą pochodzić z:

- budżetu gminy

- budżetu państwa
- środki EFS
- budżet organizacji pozarządowych

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych sporządzanych na poszczególne zadania.

IX. Ewaluacja programu

Monitoring prowadzony będzie corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym Programie. Uzyskane tą drogą informacje pozwolą na ocenienie wartości Programu. W celu przeprowadzenia badań ewaluacyjnych można zastosować techniki ilościowe tj. liczbę świadczeniobiorców, ilość usług itp..

Program ten jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji i modyfikacji.

X. Wdrażanie i monitoring

Jednostką odpowiedzialną za wdrażanie oraz monitorowanie „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ciechanów na lata 2017 – 2019” jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciechanowie. Przedmiotowy Program jest dokumentem otwartym i długofalowym, który może podlegać ewaluacji w zależności od rozpoznanych potrzeb wskazywanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności.

XI. Podsumowanie

Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ciechanów na lata 2017 – 2019 zakłada tworzenie warunków sprzyjających poprawie życia rodzin i dzieci. Zintegrowany system oddziaływania poszczególnych instytucji i organizacji pozarządowych zwiększy bezpieczeństwo socjalne rodzin, zmniejszy zjawisko wykluczenia społecznego, poprawi funkcjonowanie rodzin dotkniętych problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Spodziewanym efektem realizacji programu będzie poprawa społecznego funkcjonowania rodziny w Gminie Miejskiej Ciechanów.